

2. ULUSLARARASI İSTANBUL BİENALİ

İstanbul'un orta yeri çağdaş sanat

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nca düzenlenen bienal bugün Resim ve Heykel Müzesi'nde yapılacak törenle açılıyor. Kasım ayı sonuna kadar sürecek bienal süresince Türk ve yabancı sanatçılar kentin geleneksel yapı ve çevrelerinde çağdaş yapıtlarını sergileyecekler.

Kültür Servisi — Uluslararası 2. İstanbul Bienali bugün Mimar Sinan Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi'ndeki "90'lı Yıllara Doğru/Berlin'de Dokuz Sanatçı", Dolmabahçe Sarayı Hareket Köşkü'ndeki "Avusturya Öncü Sanatı" ve Mimar Sinan Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi Kitaplığı'ndaki "Genç Avusturyalı Öncü Sanatçılar" sergileriyle açılıyor.

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'nca düzenlenen bienal 31 kasım gününe kadar sürecek. Öte yandan, Aya İrini'deki "Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat", kentin değişik mekânlarındaki "Geleneksel Çevrede Çağdaş Sanat" ve Ba-

sın Müzesi'ndeki Gürcü ressam **Zurab Tzereteli** sergileri yarın açılacak. Süleymaniye Kültür Merkezi'ndeki "Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat" Sergisi 27 ekim çarşamba günü, Askeri Müze'deki "İtalya", "İspanya" ve "Türkiye" (80'li Yıllarda Türk Resmi) sergileri 28 ekim perşembe günü, Atatürk Kültür Merkezi'ndeki "Genç Türk Sanatçıları" Sergisi ile **Marco Del Re** ve **Rudy Pijpers**'in kişisel sergileri 29 ekim cumla günü, Yıldız Üniversitesi Sanatçı Salonu'ndaki iki Yugoslav sanatçı **Evgenia Demnievska** ile **Jasna Tomić**'in sergileri ve Üniversite Sergi Salonu'ndaki Yunanlı sanatçıların sergisi ise 30 ekim cumartesi günü açılacak.

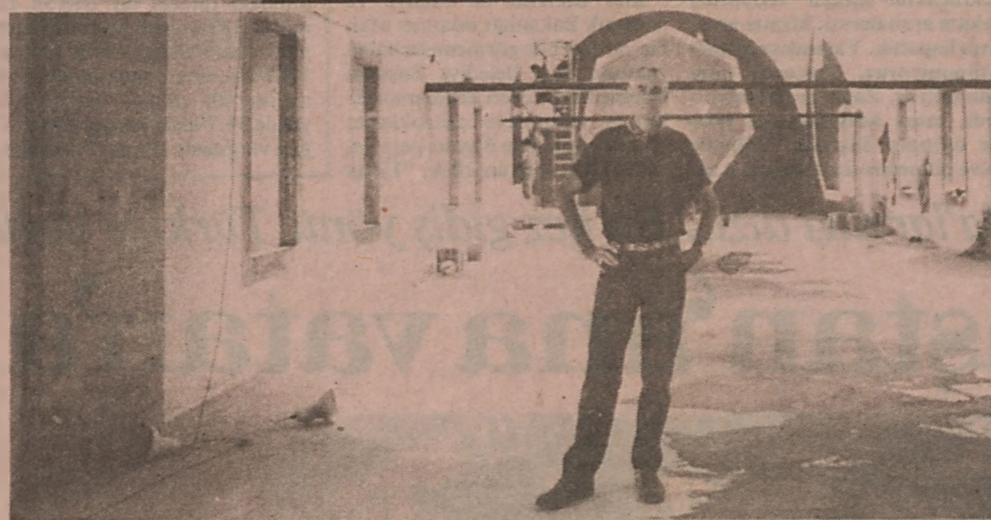
Bugün saat 17.30'da Mimar Sinan Üniversitesi Resim ve Heykel Müzesi'nde yapılacak açılış töreninde Kültür Bakanı **Namık Kemal Zeybek** ve Berlin Senatosu'ndan Prof. DR. **Pfarr** birer konuşma yapacaklar.

"90'lı Yıllara Doğru/Berlin'de Dokuz Sanatçı" Başlıklı sergi, Resim ve Heykel Müzesi'nin onarılmış ve yeni pano ve ışık sistemiyle donatılmış olan alt ve üst kat büyük salonlarında yer alıyor. Yapımcılığını **Chrstos M. Joachimides**'in üstlendiği bu sergide resimler, desenler ve üç boyutlu yapıtlar yer alıyor. Sergide yapıtları yer alan sanatçılardan **Thomas Wachweger**, **Peter Chevalier**, **Ulrich Görlich** ve **Berthold Schepers** İstanbul'a geldiler. Yaklaşık iki yıldır İstanbul'a getirilme hazırlıkları yapılan ve yaz aylarında Milano'da gösterilen bu sergi dolayısıyla eleştirmen ve eğitimci Prof. **Wieland Schmied** ve Berlin Senatosu Kültür Dairesi Başkanı **Ingo Fessmann** da İstanbul'da bulunuyor.

"90'lı Yıllara Doğru" sergisi, 1980'lerde uluslararası sanat ortamına "Sert Resim", "Yeni Vahşiler" ve Yeni Ekspresyonizm" başlıklarıyla büyük bir patlamaya giren Alman sanatının, bu süreci yaşadından sonra 90'lı yıllara doğru nasıl bir gelişme içine girdiğini gösteriyor. Genç kuşağın çok yönlü yorumlarını izleyecek sanatseverler için serginin Türkçe çevirili bir katalogu da hazırlandı.

Dolmabahçe Sarayı Hareket Köşkü'nün alt katında ise "Avusturya Öncü Sanatı" başlığı altında Avusturyalı dört ünlü sanatçının, **Attersee**, **Peter Kogler**, **Hubert Schmalix** ve **Martin Walden**'in yapıtları görülebilecek. Avusturya Kültür Enstitüsü ve Krinzinger Galerisi'nin katkılarıyla getirilen serginin sanatçılarından **Attersee**, galerinin sahibi Dr. **Krinzinger** ve Sergi Komiseri **Ludwig Gerstalker** de İstanbul'da bulunuyorlar. Hareket Köşkü'nün üst katında ise **Mehmet Gün**'ün son yapıtlarından oluşan bir sergi yer alıyor.

"Genç Avusturyalı Öncü

Geleneksel yapı ve çevrelerde çağdaş sanat — Uzun yıllardır çalışmalarını Fransa'da sürdürmekte olan İstanbul sanatçı **Sarkis**, 2. Uluslararası İstanbul Bienali'ne Ayasofya Hazine Binası için gerçekleştirdiği "Avize"yle katılıyor (sol üstte). Geleneksel Çevrede Çağdaş Sanat Sergisi kapsamında yaptığı heykelini Sultanahmet Meydanı'nda sergileyecek olan **Metin Deniz**, çalışmasının son hazırlıklarını yapan Şan Sineması'nda gerçekleştirdi (sağ üstte, fotoğ-

raf: **Yücel Tunca**). Ünlü İngiliz sanatçı **Richard Long** (sol altta), çalışmasını, Süleymaniye Kültür Merkezi'ndeki Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat Sergisi'nde sunacak. **Serhat Kiraz** (sağ altta) ise Aya İrini'deki Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat Sergisi'ne katılıyor. (Fotoğraflar: **Yıldız Üçok**)

nde ise **Erdağ Aksel**, **Ayşe Erkmen** ve **Azade Köker** Aya İrini önünde, **Mustafa Altıntaş** ve **Mehmet Güler** Yüz Yerebatan Sarnıcı'nda, **Gülşün Karamustafa** Ayasofya Meyit Kapısı'nda, **Metin Deniz** ve **Behçet Safa** Sultanahmet Meydanı'nda, **Erol Eti** de Cankurtaran Sarayburnu'nda yapıtlarını sergileyecekler.

27 ekim çarşamba günü Süleymaniye Kültür Merkezi'nde açılacak olan "Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat" adlı sergide ise günümüz sanat dünyasının dört büyük ustası, **Daniel Buren**, **Jannis Kounellis**, **Richard Long** ve **Sol Le Witt**'in işleri sergilenecek.

Öte yandan, bu haftadan başlayarak Uluslararası 2. İstanbul Bienali kapsamında İstanbul galerilerinde de birbiri ardı sıra sergiler açılacak. Artisan'da **Su Yücel**'in, Benadam Sanat Galerisi'nde **Aydın Ayan**, **Devrim Erbil**, **Adem Genç**, **Ergin İnan** ve **Ali İsmail Türemen**'in, Galeri Baraz da **Nejat Melih Devrim**'in, Galeri BM'de **Bilge Friedlaender**'in, Cumalı Sanat Galerisi'nde **Kadir Akorak**'ın, Derimod Kültür Merkezi'nde **Özdemir Altan**'ın, Destek Reasürans Sanat Galerisi'nde **Tamer Serbay**'ın, Edpa Sanat Galerisi'nde **Cihat Burak**, **Selim Turan** ve **Burhan Uygur**'un, Garan-

ti Bankası Sanat Galerisi'nde **Ömer Uluç**'un, Kayaalp Sanat Galerisi'nde **Tomur Atagök**'ün, Lami Sanat Galerisi'nde **Bubi'nin**, Levent Sanat Galerisi'nde **Ali İsmail Türemen**'in, Maçka Sanat Galerisi'nde **Azade Köker**, **Veit Stratmann** ve **Anne Samson**'ın, Mine Sanat Galerisi'nde **Nur Kocak**'ın, Galeri Nev'de **Bilge Friedlaender** ve **Kemal Önsoy**'un, Teşvikiye Sanat Galerisi'nde **İvan Louis Dominique Bafail**'in, Portakal Sanat ve Kültür Evi'nde **Nazmi Ziya**'nın, Ramko Sanat Galerisi'nde **Habib Aydoğdu**, **Hüseyin Bihsik**, **Muammer Durmuş**, **Rafet Ekiz** ve **Abdurrahman Öztoprak**'

raf: **Yücel Tunca**). Ünlü İngiliz sanatçı **Richard Long** (sol altta), çalışmasını, Süleymaniye Kültür Merkezi'ndeki Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat Sergisi'nde sunacak. **Serhat Kiraz** (sağ altta) ise Aya İrini'deki Geleneksel Yapılarda Çağdaş Sanat Sergisi'ne katılıyor. (Fotoğraflar: **Yıldız Üçok**)

in, Studio Art'ta **Eser Afacan**'ın, Soyak Sanat Galerisi'nde **Erdal Alantar**'ın, Sanfa Sanat Galerisi'nde **Mustafa Ata'nın**, Urart Sanat Galerisi'nde **Fuat Acaroğlu**, **Arzu Başaran**, **Murat Morova** ve **Gonca Sezer**'in, Vakko Sanat Galerisi'nde **Yunus Tonkuş** ve **Ahmet Öner Gezgin**'in yapıtları sergilenecek.

Öte yandan, Galeri MD, bienale yapımcılığını üstlendiği üç sergiyle katılıyor. İngiliz sanatçı **Angela Conner**'in heykel sergisi 27 Eylül'de İstanbul Büyükşehir Belediyesi Karikatür ve Mizah Müzesi'nde, **Koray Arış** ile **Saim Bugay**'

in heykel sergileri 28 Eylül'de İstanbul Belediyesi Konser Salonu'nda ve **Joan Miro** "Son Baskılar" Sergisi 5 ekimde Galeri MD'de açılacak.

Tem Sanat Galerisi de İstanbul Bienali'ne bugün açılacak olan "Bizden ve Onlardan 4" adlı sergiyle katılıyor. Sergide **Salvador Dalí**, **Joan Miro**, **Antoni Tapies** gibi ünlü yabancı sanatçıların ve **Aliye Berger**, **Sabri Berkel**, **Cihat Burak**, **Burhan Doğançay**, **Ergin İnan**, **Süleyman Saim Tekcan**, **Fabriunnissa Zeid** gibi sanatçılarımızın gravür, litografi ve serigrafî çalışmaları izlenebilecek.

Sanatçı yıkıcıdır Karanlığı delmek

AYDIN GÜN

Tarihin çok uzun bir döneminde insanımızın üstüne çökmüş olan en yoğun karanlıklardan biri de resminin (sureti) yasaklanmasıdır; kendimizle hesaplaşır gibi hesaplaşmak zorundayız bu tarihle. Kendi tarihimize hesaplaşmadan gerçekliği bulmamız, yaratıcı olmamız ve çağdaşlaşmamız mümkün olabilir mi?

Tarihi, bugünü ve yarını aydınlatan bir değer olarak yorumlayacağımıza, boş bir gururlanma ve çalım satma duvarı haline getirmişiz. Oysa tarih bir tamamlanmamışlıktır, aşılması gerekli olanıdır. Sanatçı da çoğu kez var olanı yıkarak ulaşıp yaratma denen mucizeye ve böylece aşar karanlığı. Sanat tarihi var olanların birbiri üstüne yığılmasının değil yıkılmasının tarihidir; en büyük sanatçılar, en büyük yıkıcılarıdır.

Camus bir yazısında "Sanatçı sürekli olarak yeniden yaratmak zorundadır; her yeni yapıt bir öncekinin yıkımı anlamına gelir; çünkü sanat olanaksız duyulan talebe biçim verilmesidir" diyor.

Tarih ne bir put ne de erişilemez bir tabuttur. "Olanaksız duyulan talebe biçim verilmesinin" engeli olduğu sürece tarih tabulaşır ve karanlıklaşır.

Zamanın dışına kaçarak değil, onun acımasız akışı içinde kalarak, ona katılarak ve katkıda bulunarak delebiliriz bu karanlığı; Uluslararası İstanbul Bienali tarihin üstümüze yığıldığı karanlığı delme eylemidir. Tarihin ve geleceğin sanatçılarımızı yüklediği en onurlu görevlerden biridir.